

גיליון מס' 3 • פרשת האזינו • תשפ"ג

תורה

קרובה ישועתך לבוא
להפצת משנתו ותורתו הבהירה של הרה"ק רבי מרדכי מקוזמיר זי"ע
סיפורים ותולדותיו, ותולדות תלמידיו אחריו

סיפור השבוע

סיפר כ" אדמו"ר מהר"מ זצ"ל כי בימי אביו המגיד הקדוש מטריסק ז"ל נשמע פ"א קודם ר"ה שנתפשטה מחלה החולי-רע ר"ל באותו אזור, ונכנס הוא לאביו המגיד הקדוש ז"ל ואמר לו שיצווה לכתוב בשמו לכל החסידים בכל מקומות מושבותיהם שלא יבואו לטריסק לימים נוראים, כי ע"י שיתאספו שם הרבה אנשים יחד ממקומות שונים ובצפיפות יוכל להזיק להם המחלה הנ"ל, והשיב לו אביו המגיד הקדוש ז"ל כי אין צריך לכתוב להם שלא יבואו כי כבר פעל בתפילתו שלא יזיק ח"ו אלא ואולי לאיש אחד, ולא כתבו כלום להחסידים ובאו לימים נוראים הרבה חסידים כמידי שנה בשנה, ולא הוזק ח"ו אף אחד מהם. ובהושנא רבה בעת שעשה המגיד הקדוש ז"ל את הנענועים כמה שעות רצופות כדרכו בקודש נחלה רח"ל אברך אחד בחולי הנ"ל, ורצו החסידים להזכיר אותו בפני המגיד באמצע הנענועים אבל האברך שנחלה לא הניח להם להפסיק את המגיד באמצע הנענועים ולבלבלו, וקודם שגמר המגיד את הנענועים שבק האברך לן חיים. ואח"כ כשסיפרו את זה להמגיד הקדוש ז"ל אמר שהאברך היה חסיד שוטה במה שלא הניח להזכיר אותו לפני המגיד באמצע הנענועים, כי אם היה נזכר לפניו היה נתרפא בוודאי, או שהיו נתחלף אם אחר, וצווה המגיד הקדוש כי בעת הלוויה יוליכו מיטת האברך לפני הביהמ"ד, וכן עשו ויצא המגיד הקדוש אל מיטתו ונתן לו שמירה ארבעה גראשין מפולין, ואמר לאברך אל תפחד לך ישר עם השמירה לאבי הקדוש ולוקניי הקדוש זצ"ל, ובליל שמע"צ בשעת עשיית הקפות אצל המגיד הקדוש כשהגיעו להקפה ג' וישב עם עצמו לנוח מעט מעבודתו הקדושה שרקד כבר הקפות כמה שעות, קרא לבנו האדמו"ר הר"מ זצ"ל ואמר לו בזה הלשון ראה נא בני כמה מיהר את עצמו האברך שנפטר היום כי כבר היה אצל אבי וזקני הקדושים וכבר הוא כעת בביהמ"ד רוקד עימנו ההקפות.

אמרות טהורות

דברי קדשו בשנת תרע"ז ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר, הענין הוא כי פרי העץ היא האתרוג שיש בו טעם וריח, בסוד הכתוב (תהלים לד, ט) טעמו וראו כי טוב ד', ובסוד הכתוב (ישעי' י, ג) והריחו בירת ד', "אתרג" מרכז על שפלות כמ"ש בעלי הרמזים שהוא ראשי תיבות א"ל ת'בואני ר'גל ג'אוה (תהלים לו, יג), שמרמז על שפלות, ומי שהוא עניו ושפל יכול להמתיק את הדינים, וירגיש טעם וריח במצות ד', וזהו "אתרג" במילוי ובתוספת יוד (1120) בגימטריה כמנין עשר פעמים "הוי"ה" (26) ועשר פעמים "אלקים" (86) (ביחד 112), והדינים נמתקים ברחמים.

כפת תמרים הוא הלולב, "לולב" (582) במילוי ובתוספת יוד בגימטריה כמנין עשר פעמים "הוי"ה" (26) ועשר פעמים "אהי"ה" (21) ביחד (47) וכמנין שם "יב"ק" (112), שהוא ראשי תיבות (תהלים כ, י) י'ענינו ב'יום ק'ראינו וגם ראשי תיבות ק'ומה ב'עזרת י'שראל וכזה בשנה הזאת שהיא שנת "עזר"ת" כי השי"ת יקום בעזר"ת ישראל.

והנעלם מן "לולב" במילוי ובתוספת יוד (להוריד סך 582 סך 68 יוצא 514) בגימטריה "תקי"ד", והנעלם מן "אתרג" במילוי ובתוספת יוד (להוריד מ 1120 סך 604 יוצא 516) בגימטריה "תקי"ו", ושני הגימטריה יחד הם כמנין "תפלה ישרה", שיתקבלו תפלתינו ויעלו תפלתינו ישר לפני הבורא ית"ש בסוד תפלה ישרה, וימלא השי"ת את כל משאלות לבנו לטובה "לולב אתרג" (672) כמנין ו' פעמים "הוי"ה אלקים".

נפלאות ערותיך

התורות שאמר אדמו"ר הה"צ הר"מ זצ"ל היו דברים נפלאים בדרכי קבלה ובדברי מוסר והנהגות ישרות, והביא הרבה ענינים נפלאים מכתבי האר"י ז"ל ומהר"ש מאוסטרפוליא ז"ל ועוד מהרבה צדיקים ז"ל, ואמר גמטריאות שעלו למספרים גדולים ונפלאים על פי מילוי ומילוי דמילוי, ועל פי א"ב שונים ע"פ א"ל ב"ם וא"ת ב"ש, אי"ק בכ"ר, ובהכל עלה החשבון יפה הפלא ופלא.

פניני פרשת השבוע

← מאת המחנך ר' בעריש גוטשטיין →

זמן שמחתינו

ושמחת בחגך וכו' והיית אך שמח (דברים ט"ז - י"ד)
 בחג הסוכות נצטוונו על השמחה בשמחה יתירה, כמו שרואים בנוסח התפלה שתיקנו אנשי כנסת הגדולה, שנקרא חג הסוכות "זמן שמחתינו" נפלאים הדברים כתב בספר מגן אברהם (לשבת חוה"מ של סוכות) בשם אביו הרה"ק רבי מרדכי מטשערנאביל זי"ע שפירוש הלשון "זמן שמחתינו" מלשון זימון והכנה כמו זימן שחורים, והנה האור ממצוה זו מאיר לישראל על כל השנה כולה, והרי היא הכנה להמשיך שמחה על כל השנה כולה,

להסביר הענין הצטט מספר יושר דברי אמת (קונטרס שני אות כ"ג) שביאר על פי משל לאב החפץ לייסר את בנו בכדי להרחיקו מדרך הרעה, ומרים מקל בכדי לאיים עליו בו, כמובן שהבן נבהל מזה ונופל לרגלי אביו ובוכה ומתחנן כשהוא מבטיח ששוב לא יחזור על מעשיו שעשה עד כה, אך האב ברצותו שתהא החרטה מבנו נענה האמיתית מעומק הנפש, בגלל זה האב עדיין אינו נענה לו ומוסיף לנופף במקלו, עד שרואה שבנו בוכה במר נפשו מעומק הלב, ואז האב שומט את מקלו ונוטל את בנו ומחבקו מכל ליבו ומניחו תחת כנפיו.

וזהו ענין מצוות הסוכה, שכאשר נמתחים הדינים [שהם כדוגמת המקל שביד האב] בראש השנה וביום הכיפורים, שנחרדים עם בני ישראל לנפשם ושבים לקונם בתשובה שלימה, ומפילים תחינתם להחתם בדבר ישועה ורחמים, ואז כאשר רואה אביהם שבשמים שתשובתם כנה ואמיתית היא, מסיר הוא את שבת מידו ומתמתקים הדינים, ונוטל את ישראל ומכניסם תחת כנפיו בסוכה, שהיא קדושת השי"ת והשראתו, והיא פריסת סוכת שלום על נפשותינו.

ומסיים וזהו טעם השמחה היתירה שבחג הסוכות, ששורשה החל כבר בימים הנוראים בעת ששב יהודי אל בוראו ונפשו נטהרה ונזדככה, אך אז מכוסה השמחה מחמת גודל המרירות ושבירת הלב, אך לאחר מכן שנתמתקו הדינים וקירבנו המקום אליו בחיבה ואהבה יתירה, או אז מתפרצת השמחה במלוא עוזה, וענין זה ששמחת חג הסוכות מעוררת שמחה לכל השנה נרמז בפסוק ושמחת בחגך וכו' והיית אך שמח,

ומקשה האברבנאל (בפרשת ראה הספק הכ"ו): מדוע הזהיר הכתוב על השמחה שתי פעמים, פעם אחת ושמחת בחגך, ופעם שניה והיית אך שמח, ומתרץ שלכן נוספו המילים והיית אך שמח, שאם ישמח ויכול בחג הסוכות, יהיה שמח וטוב לב כל השנה, וכך מתפרש הכתוב לפי דבריו: כאשר תקיים את ושמחת בחגך בחג הסוכות, תזכה לו היית אך שמח, בשאר ימות השנה. אמן

איריש ווארט

עם איז אינטערעסאנט אראפצוברענגען דעם רב'נס אנווייזונגען אינעם צוואה, אנבאלאנגט דעם הייליגן ציון, עטליכע סעיפים ליינען זיך ווי פאלגענד

(די בני תורה וואס באקומען פון מיין געלט אויף צו לערנען משניות) זענען פארפליכטעט אנצוצינדן שמן זית ליכט דעם גאנצן ערשטן יאר אויפן ציון, און דארט זאגן טעגליך צען קאפיטלעך תהלים, און תמניא אפי לויט מיין נאמען, און אפילו שבת און יום זאלן זיי אויך זאגן דעם סדר

(די ארימע קינדער וואס לערנען ביים מלמד, וואס ווערט אויסגעהאלטן פון מיין געלט) זאלן זאגן תהלים און קדיש יעדן יארצייט אויפ'ן ציון, און ציגן שמן. און דאס זעלבע זאל מען טון, ביים גרויסן יארצייט פון מיין פאטער צוקללה"ה ב' תמוז, און ביים יארצייט פון מיין מוטער ז"ל יג' שבט, און ביים גרויסן יארצייט פון מיין זיידן ז"ל כ' אייר, און ביים גרויסן יארצייט פון מיין זיידן רבי מנחם נחום יא' מרחשון, אז מען זאל אנציינדן שמן ביים ציון, און די קינדער זאלן זאגן תהלים, און 'תמניא אפי' לויט מיין נאמען.

כ'גיב א סומע פון.... צו קויפן הונדערט ספרי תהלים און צען זאצן משניות, און מען זאל מאכן א שאנק, און אוועק שטעלן דעם שאנק מיט די ספרים אינעם אוהל, אז די מענטשן וואס קומען דארט זאלן האבן ספרי תהלים און משניות צו קענען לערנען און זאבן תהלים.

הייליג

בקייילה היו שני בתי כנסת - בית הכנסת הגדול נבנה בשנת 1902. הוקמו גם 9 בתי תפילה, בית מדרש, ויותר מ-30 חדרים ללימוד תורה בהם למדו למעלה מ-900 בנים.

הבנות למדו בבית ספר "בית יעקב", מורכב מ-15 חדרים או בבית ספר "בנה", בית ספר יהודי חילוני. הארגון "אגודת ישראל" שנוסד בפולין בשנת 1912 הפעיל תלמוד תורה וישיבה. הוקמו גם שלושה בתי ספר יהודיים ציבוריים ושתי חטיבות ביניים. בעיר התקיימו בנוסף: מקווה, בית קברות, בית מטבחים כשר, בית יתומים ובית אבות...

מבחינה תרבותית לקהילה היהודית היו שלוש ספריות ותיאטרון יהודי קטן, עיתונים בידיש ואגודות ספורט "מכבי"

החיים הפוליטיים של יהודי קייילה היו מחולקים בין מפלגות ציוניות, כמו אגודת ישראל והבונד (נוסד בשנת 1897), ובין מפלגת הקומוניסטים בפולין. הציונים קיימו שיעורי ערב לתרבות העברית ולתרבות היידיש. בעיר היו גם קהילות חסידיות חזקות.

תמונת השבוע

אוהל הציון הקדוש

את הבקבוקים מביאים לאחת מנקודות האיסוף: ירושלים-חגי 21 מאחורי השער ביתר ערלי-ביום 9/5 מאחורי הדלת

בקבוק אוטיות!

אוספים בקבוקים ארזים בשקית

מביאים למנוח תרומה למעלה

איתנו דוארים למנוח

ואתם שותפים בספר תורה

כל שנאספו יותר בקבוקים כך טוב יותר אחיות בספר תורה

דני מרזי מנפיש את מעל השופות

ניתן לשלוח תגובות, רעיונות, והערות למערכת באימייל: s07336782816@gmail.com

להצלחת ישראל אהרן בן גולדה ומשפחתו בכל הענינים

לרפואת הילד חיים אריה ירמיהו בן אסתר בתוך שאר חולי ישראל

